

1'2007

3к

М.Ахметова
А.Самратов

ОРЫСША-ҚАЗАҚША
САЯСИ СӨЗДІК

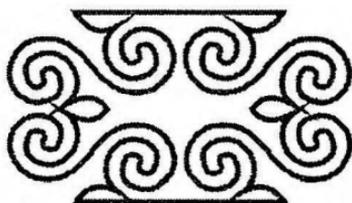
РУССКО-КАЗАХСКИЙ
ПОЛИТИЧЕСКИЙ
СЛОВАРЬ

М.Ахметова
А.Самратов

ОРЫСША-ҚАЗАҚША
САЯСИ СӨЗДІК

5 000-дай сөз және сөз тіркестері

РУССКО-КАЗАХСКИЙ
ПОЛИТИЧЕСКИЙ
СЛОВАРЬ

около 5 000 слов и словосочетаний

"Сөздік-Словарь"
2006

ББК 66.1-я2

А-95

Бұл туынды Мәдениет, ақпарат министрлігінің
бағдарламасы бойынша басылып шықты

Жалпы редакциясын басқарған
т.ғ.д. профессор, саясаттанушы *Б. Аяған*

*С.Б.Әсембеков, Г.С.Бердіжапбарова, Ж.С. Мәшеновалардың
қатысуымен дайындалған*

Пікір жазушылар:

Бұрханов Қ.Н.— саяси ғылымдардың докторы, профессор

Тлегенова С.Е.— профессор

Рецензенты:

Бурханов К. Н.— доктор политических наук, профессор

Тлегенова С. Е. — профессор

А-95 **Ахметова М. , Самратов А.**

Орысша-қазақша саяси сөздік.

Алматы: Сөздік-Словарь, 2006. — 192 бет.

ISBN 9965-409-97-8

Орысша-қазақша сөздікке қазіргі қоғамдық-саяси лексиканың
5 мыңнан астам терминдері, сөздері мен сөз тіркестері енгізілді.

Сөздік саясаткерлерге, саяси партиялар мен қоғамдық бірлестіктердің,
өкілетті және атқарушы органдардың қызметкерлеріне, активтеріне,
парламент және мәслихаттар депутаттарына, жоғары оқу орындарының
студенттері мен колледж, гимназия, орта мектеп оқушыларына,
саясатпен, қоғамдық жұмыспен шұғылданатындарға арналған.

ББК 66.1-я2

А $\frac{0801000000}{00(05)-06}$

© Ахметова М. ,
Самратов А., 2006

ISBN 9965-409-97-8

© Сөздік-Словарь, 2006

АЛҒЫ СӨЗ

Еліміздің тәуелсіздік алғаны, дербес мемлекет болып құрылуы қоғамның демократияландырылу үрдістеріне, азаматтық бастамашылықтың оянуы мен дамуына, қоғамдық бірлестіктер мен саяси партиялардың туындауы мен нығаюына екпінді ықпалын тигізді. Республикада болып жатқан түбегейлі қоғамдық-саяси және әлеуметтік-экономикалық өзгерістер мен жаңалықтар тіл саласында да өз көрінісін табуда. Қазақ тілінің күнделікті лексикасында саяси терминдер, сөз бен сөз тіркестері бүтін бір топ болып құрылуда. Олардың көбі орыс тілінен аударылған және қазір қазақстандық истеблишмент (саяси дегдар) пен күн сайын кеңейіп келе жатқан саяси орта тілінің негізін құрайды. Қоғамдық-саяси тақырыптағы әдебиеттің аударылу көлемі кеңейіп келеді, оның өзі қазақ тілін пайдалану шектерін кеңейтуге ықпал етуде. Сонымен, мемлекеттік тілдің сапасы жаңа, қазіргі заманға сай қоғамдық-саяси лексикасы қалыптасып келеді.

Назарларыңызға ұсынылып отырған басылымның негізгі мақсаты жинақталған тілдік материалды қорытып, бір жүйеге салып, соның негізінде жұртшылық көдесіне жарайтын екі тілдік сөздік құрастыру болып табылады.

Сөздікте реестрлік сөздер ретінде Қазақстан Республикасының Конституциясы, заңдар, мемлекеттік бағдарламалар мен тұжырымдамалардың мәтіндерінен алынған терминдер, сөздер мен сөз тіркестері келтірілді. Сондай-ақ сөздік құрастырылғанда мемлекет және партия құжаттарының ресми басылымдары, журналдар мен газеттерде жарияланған мақалалар, оқулықтар, монографиялар, басқа да қоғамдық-саяси тақырыптағы материалдар пайдаланылды.

Сөздіктің негізі ретінде Қазақстан Республикасының Президенті Н. Ә. Назарбаевтың сөйлеген сөздері мен шығармаларының, “Қазақстан — 2030” стратегиясының, Елбасының жыл сайынғы Қазақстан халқына жолдауларының мәтіндері алынды, сөздіктің ерекшелігі де осында.

Осыған орай сөздік Н. Ә. Назарбаевтың еңбектерін, еліміздің

Ата заңын, саясаттану, қоғамтану және басқа қоғамдық ғылымдарды зерделеуде мектеп, гимназия, колледж оқушыларына, студенттерге пайдалы оқу құралы есебінде қажет болуы мүмкін.

Жаңа орысша — қазақша саяси лексика сөздігінің басты мақсаты қоғамдық сананың қалыптасуына мүмкіндік беру, оқушыға саяси-мәдениеттің тиісті деңгейіне ие болуына жәрдем жасау.

Құрастырушы авторлар

ПРЕДИСЛОВИЕ

Обретение суверенитета, становление Казахстана как самостоятельного государства придали мощный импульс процессам демократизации общества, пробуждению гражданской инициативы, зарождению и укреплению общественных объединений и политических партий.

Радикальные общественно-политические и социально-экономические преобразования, происходящие в республике, находят отражение и в языковой сфере. В активной лексике казахского языка сложился целый пласт политических терминов, слов и словосочетаний, переведенных, в основном, с русского языка и составляющих ныне основу языка казахстанского истеблишмента и все расширяющейся политической среды. Объем перевода литературы общественно-политической тематики постоянно возрастает, что расширяет границы казахского языка. Таким образом, происходит формирование качественно новой, современной общественно-политической лексики государственного языка.

Предлагаемое издание является первой попыткой обобщить и систематизировать накопившийся языковой материал и на его основе создать общедоступный двуязычный политический словарь.

В нем приведены термины, слова и словосочетания из текстов Конституции Республики Казахстан, законов, государственных программ и концепций. При составлении словаря использован также широкий круг других источников: официальные издания государственных и партийных документов, журнальные и газетные статьи, учебники, монографии, другие материалы общественно-политической тематики.

Главная особенность словаря состоит в том, что он базируется на текстах выступлений, речей и трудов Президента Республики Казахстан Н. А. Назарбаева, его Стратегии “Казахстан—2030”, ежегодных посланий Главы государства народу Казахстана.

В этой связи словарь может быть полезен как учебное пособие для учащихся школ, гимназий и колледжей, студентов, изучающих труды Н. А. Назарбаева, Основной закон страны, обществоведение, политологию и другие общественные науки.

Главное же предназначение нового русско-казахского тематического словаря заключается в том, чтобы способствовать формированию общественного сознания, помочь читателю овладеть соответствующим уровнем политической культуры.

Авторы-составители

А

аболиционизм	аболиционизм (заңды жою не өзгертуді талап ететін қоғамдық қозғалыс)
абориген	абориген (ежелгі тұрғын)
абракадабра	абракадабра (мағынасыз сөздер жиынтығы)
абсентеизм	абсентеизм (сайлаушылардың дауыс беруден бас тартуы)
абсолютизм	абсолютизм
абсолютный	абсолюттік
<i>абсолютная истина</i>	абсолюттік ақиқат
<i>абсолютное большинство</i>	басым көпшілік
абсолютно	мүлде, тіпті
абстрагирование	абстракциялау
абстрагироваться	абстракциялану
абстракция	абстракция
абсурд	абсурд; сандырақ
аван...	алдыңғы...
авангард	авангард
авангардизм	авангардизм
авангардный	авангардтық; алдыңғы қатарлы
авансцена	авансцена
<i>авансцена истории</i>	тарих сахнасының алды
авантюра	авантюра
авантюризм	авантюризм
авантюрист	авантюрист
авантюрный	авантюральқ
авантюристский	авантюристтік
автаркия	автаркия (өзін-өзі қамтамасыз етуге бағдарланған экономикалық саясат)

авто...	авто...
автобиографический	автобиографиялық
автобиография	автобиография, өзі жазған өмірбаян
автограф	қолтаңба
автократ	автократ
автократия	автократия (бір адамның қолына шексіз жоғары билік жинақталатын өкімет нысаны)
автономия	автономия
автономность	автономдық; дербестілік
автономный	автономдық
авторитаризм	авторитаризм; өктемшілдік
авторитарный	авторитарлық; өктемшіл
авторитет	бедел
<i>высокий авторитет</i>	зор бедел
<i>непререкаемый авторитет</i>	даусыз бедел
<i>подрыв авторитета</i>	беделін түсіру
авторитетный	беделді
<i>авторитетная личность</i>	беделді адам
автохтонный	автохтондық
автохтоны	автохтондар (ежелгі тұрғын халық)
авуары	авуарлар
агент	агент; тыңшы
агентство	агенттік
агентура	агентура
агентурный	агентуралық
<i>агентурные сведения</i>	агентуралық мәліметтер
агит...	үгіт...
агитатор	үгітші
агитационный	үгіт, үгіттік

<i>агитационная бригада</i>	үгіт бригадасы
<i>агитационная кампания</i>	үгіт науқаны
<i>агитационный коллектив</i>	үгіт ұжымы
<i>агитационный плакат</i>	үгітқағаз
<i>агитационный поезд</i>	үгіт пойызы
агитация	үгіт
<i>вести агитацию</i>	үгіт жүргізу
агитировать	үгіттеу
агония	агония; жанталас
<i>агония политического</i>	саяси режимнің жанталасы
<i>режима</i>	
аграрий	аграрий
аграрный	аграрлық
<i>аграрная партия</i>	аграрлық партия
<i>аграрная реформа</i>	аграрлық реформа
<i>аграрный вопрос</i>	аграрлық мәселе
агреман	агреман (дипломатиялық өкіл ретінде ұсынылған адамды қабылдауға келісім)
агрессивный	агрессивті
<i>агрессивный национализм</i>	агрессивті ұлтшылдық
агрессия	басқыншылық; қарулы шабуыл
адаптация	бейімделу
<i>социальная адаптация</i>	әлеуметтік бейімделу
адаптированный	бейімделінген
<i>адаптированный текст</i>	бейімделінген мәтін
адаптировать	бейімдеу, жеңілдету
адаптироваться	бейімделу
адекватность	барабарлық
адекватный	барабар
адепт	адепт; жақтаушы
<i>адепт политической</i>	саяси доктринаны жақтаушы
<i>доктрины</i>	

администрация	әкімшілік
Администрация	Қазақстан Республикасы
Президента	Президентінің Әкімшілігі
Республики Казахстан	
администратор	әкімші, әкімгер, басқарушы
административно-	әкімшіл-әміршіл
командный	
административно-	әкімшілік-аумақтық
территориальный	
административно-	әкімшілік-шаруашылық
хозяйственный	
административный	әкімшілік
<i>административная</i>	әкімшілік жауаптылық
<i>ответственность</i>	
<i>административная</i>	әкімшілік жүйе
<i>система</i>	
<i>административный орган</i>	әкімшілік орган
администрирование	әкімшілік ету
адрес	мекенжай; құттықтау
адресный	адрестік
<i>адресная социальная</i>	адресті өлеуметтік көмек
<i>помощь</i>	
азиатский	азия, азиялық
ажиотаж	ажитотаж
академия	академия
<i>академия политических</i>	саяси ғылымдар академиясы
<i>наук</i>	
аккредитация	аккредитация; тіркеу
<i>аккредитация</i>	журналистерді тіркеу
<i>журналистов</i>	
аккредитованный	тіркелген, аккредитациядан
	өткен

аккредитовать
аккумулировать
аккумулировать идеи
аккумуляция
аксиома
акт
акт нормативный
акт подзаконный
акт юридический
акты записи гражданского состояния
актовый зал
законодательный акт
террористический акт
актив
партийный актив
в активе страны
активизировать

активист
активный
актуальность
актуальный
акцент
перевести акцент
акцентированный
акцентированная социальная политика
акционер
акционерный
акционерное общество
акция

тіркеу, аккредитациядан өткізу
жинау, жинақтау
идеяларды шоғырландыру
жинау, жинақтау
аксиома
акт; құқылық құжат
нормативтік акт
заңға тәуелді акт
заңды акт
азаматтық халді тіркеу актілері

мәжіліс залы
заңдық акт
лаңкестік акт
актив; белсенді топ
партия активі
елдің қолында
белсенділігін арттыру, іс-
қимылға жұмылдыру
активист, белсенді
белсенді
көкейкестілік; өзектілік
көкейкесті; өзекті
акцент; екіпін
назар аудару
екпінді; нысаналы
екпінді әлеуметтік саясат

акционер
акционерлік
акционерлік қоғам
акция: іс-шара

<i>акция политическая</i>	саяси акция
алкоголизм	маскүнемдік
аллегория	аллегория (астарлы сөз)
<i>аллегория политическая</i>	саяси аллегория
альтернатива	балама; альтернатива
альтернативный	баламалы; альтернативтік
<i>альтернативные выборы</i>	баламалы сайлау
альтруизм	альтруизм (риясыз қамқорлық)
альянс	бірлестік; альянс
амбивалентность	амбиваленттік (саяси көзқарастың екіжақтылығы)
амбициозный	кеудемсоқтық, амбициялық
<i>статья экономически</i>	экономикада өршіл болу
<i>амбициозным</i>	
амбиция	кеудемсоқтық; амбиция
амнистирование	рақымшылық жасау; амнистиялау
амнистия	рақымшылық; амнистия
амплуа	амплуа
<i>политическое амплуа</i>	саяси амплуа
анализ	талдау
<i>политический анализ</i>	саяси талдау
анализировать	талдау
аналитик	талдаушы
аналитический	талдау
<i>аналитическая записка</i>	талдаухат
аналогичный	ұқсас
аналогия	аналогия; ұқсастық
<i>по аналогии</i>	ұқсастығына қарай
анархический	анархиялық
анархизм	анархизм
анархия	анархия
анахронизм	анахронизм; ескілік қалдығы

анкета	сауалнама; анкета
анкетирование	сауалнама жүргізу, анкета тарату
анклав	анклав (жан-жағынан басқа мемлекет аумағымен қоршаулы ел)
анналы	жылнама; анналдар
<i>анналы истории</i>	тарих жылнамасы
аннексия	аннексия; басып алу
аннотация	түсініктеме; аннотация
аннотирование	түсініктемесін беру
аннулирование	күшін жою
аномалия	аномалия; қалыптан ауытқу
аноним	аноним
анонимка	анонимка; домалақ арыз
анонимный	анонимдік
анонимщик	арызқой
анонс	құлақтандыру; анонс
<i>анонс дискуссии</i>	пікірсайыс анонсы
антагонизм	антагонизм; бітіспес қайшылық
анти...	анти...
антиглобалистский	глобалдыққа қарсы
антигуманный	адамгершілікке сай келмейтін
антикризисный	дағдарысқа қарсы
<i>антикризисная программа</i>	дағдарыстан шығу бағдарламасы
антимонопольный	монополияға қарсы
антиобщественный	қоғамға жат
антитезис	антитезис
антисемитизм	антисемитизм
антропология	антропология
апартеид	апартеид
апатия	немқұрайдылық, енжарлық
<i>политическая апатия</i>	саяси енжарлық
апеллировать	апелляция беру; шағым беру

<i>апеллировать к общественному мнению</i>	қоғамдық пікірге жүгіну
апелляционный	апелляциялық; шағым
апелляция	шағым арыз; апелляция
апломб	өркөкіректік; апломб
апогей	апогей; шарықтау шегі
<i>апогей власти</i>	биліктің шарықтау шегі
аполитизм	бейсаясаттық; аполитизм
апологет	апологет; жақтаушы
апология	мадақтау
<i>апология власти</i>	билікті мадақтау
апофеоз	апофеоз; асыра мадақтау
аппарат	аппарат
<i>аппарат партии</i>	партия ашараты
<i>гибкий аппарат</i>	оңтайлы ашпарат
<i>государственный аппарат</i>	мемлекеттік аппарат
аппаратно-бюрократический	аппараттық-төрешілдік
аппаратный	аппараттық
априори	априори; долбар
априорный	априори; долбарлық
апробация	апробация; мақұлдау
апробирование	апробациялау; мақұлдау
апробированный	апробацияланған; мақұлданған
арбитр	төреші
арбитраж	төрелік сот
аргумент	дәлел, уәж
аргументация	дәлелдеу
аргументировать	дәлелдеу, негіздеу
ареал	ареал; аймақ
<i>ареал распространения</i>	таралу ареалы; таралу аймағы
арена	арена; алан

<i>политическая арена</i>	саяси алаң
аренда	жал
арендатор	жалгер
арендованный	жалға алынған
арендовать	жалға алу
арест	түткындау
арестованный	түткындалған
аристократ	аксүйек; аристократ
аристократия	аксүйек; аксүйектер қауымы
<i>рабочая аристократия</i>	жұмысшы ақсүйегі
армия	армия; әскер
арсенал	арсенал; қару-жарақтар қоймасы
архив	мұрағат
архивный	мұрағаттық
архивоведение	мұрағаттану
архипелаг	архипелаг (арасы жақын аралдар тобы)
<i>архипелаг Гулаг</i>	Гулаг архипелагы
арьергард	арьергард (кейінгі топ)
аспект	аспект; тұрғы
<i>в аспекте</i>	тұрғыда
ассамблея	ассамблея
Ассамблея Народов	Қазақстан Халықтарының
Казахстана	Ассамблеясы
ассимиляция	ассимиляция
ассоциация	қауымдастық; ассоциация
атака	шабуыл
атеизм	атеизм; дінсіздік
атмосфера	атмосфера
<i>в атмосфере дружбы и товарищества</i>	достық пен серіктестік жағдайында
атрибут	атрибут

аттестация
аудиенция
аудитория
афера

аттестация, аттестаттау
аудиенция; ресми қабылдау
аудитория; дәрісхана
алаяқтық; афера

Б

база
база данных
базис
баланс
баланс интересов
государства и граждан
баллотироваться
банальность
банальный
банальная фраза
банда
бандитизм
банк
банк идей и предложений
банкет
банкир
банкнот
банковский
банковская система
банкрот
банкротство
баптизм

база; негіз
деректер базасы
базис
баланс; тепе-теңдік
мемлекет пен азаматтар
мүдделерінің тепе-теңдігі
дауысқа түсу
қарабайырлық; жауыр болған сөз
жауыр болған, жалпыға мәлім
жауыр сөз
банда; қарақшылар тобы
бандитизм; қарақшылық
банк
идеялар мен ұсыныстар банкі
зияпат; банкет
банкир
банкнот
банктік
банк жүйесі
банкрот
банкроттық
баптизм

барометр	барометр
<i>барометр общественного мнения</i>	қоғамдық пікір барометрі
<i>политический барометр</i>	саяси барометр
баррикада	баррикада
бартер	бартер; баспа-бас айырбас
барьер	тосқауыл; барьер
бассейн	бассейн; алап
<i>бассейн озера Балхаш</i>	Балхаш көлінің алабы
бастион	бастион; бекініс
бастовать	ереуіл жасау
баталия	шайқас, ұрыс
бдительность	қырағылық
бдительный	қырағы
бедность	кедейшілік
бедный	кедей
бедствие	апат
беженец	босқын
безапелляционный	үзілді-кесілді
безвластие	өкіметсіздік
безвозмездный	өтеусіз, төлеусіз
безвременный	мезгілсіз, уақытсыз
безвременье	ауыр кезең, қысылтаяң шақ
безвыходный	лажсыз
<i>безвыходное положение</i>	лажсыз жағдай
безграмотность	сауатсыздық
безграмотный	сауатсыз
безграничный	шексіз
бездарность	дарынсыздық
бездействие	қимылсыздық
бездеятельность	әрекетсіздік
бездоказательность	дәлелсіздік

бездоказательный	дәлелсіз
беззаконие	заңсыздық
беззащитный	қорғансыз
безнадежно	үмітсіз, күдер үзген
безнадежный	үмітсіз
безнадзорность	қадағалаусыздық, караусыздық
безнаказанность	жазасыздық
безнравственность	азғындық, өнегесіздік
безнравственный	азғын, өнегесіз
безоговорочный	сөзсіз, бұлтарыссыз
безопасность	қауіпсіздік
<i>государственная</i>	мемлекеттік қауіпсіздік
<i>безопасность</i>	
<i>общественная</i>	қоғамдық қауіпсіздік
<i>безопасность</i>	
безопасный	қауіпсіз, қатерсіз
безотлагательный	кідіріссіз
безотносительный	қатыссыз
безработица	жұмыссыздық
безработный	жұмыссыз
безразличие	немқұрайдылық
безрезультатный	нәтижесіз
безубыточный	шығынсыз
безусловный	шүбәсіз, сөзсіз
бережливость	құнттылық
бережливый	құнтты
бескомпромиссный	ымырасыз
бесконтрольность	бакылаусыздық
бескорыстие	риясыздық
бескорыстный	риясыз
беспардонность	әдепсіздік
беспардонный	әдепсіз

беспартийность	партияда жоқтық
беспартийный	партияда жоқ
бесперспективный	келешексіз
беспечность	бейқамдық
бесплановый	жоспарсыз
бесплатный	ақысыз, тегін
беспорядок	тәртіпсіздік
беспорядочный	тәртіпсіз
беспошадный	аяусыз, мейірімсіз
бесправие	құқықсыздық, заңсыздық
бесправный	құқықсыз
беспредметный	мағынасыз
беспрепятственный	кедергісіз, бөгетсіз
беспрецедентный	тендессіз, бұрын-соңды болмаған
беспринципность	принципсіздік
беспринципный	принципсіз
беспроцентный	пайызсыз
бессистемность	жүйесіздік
бессистемный	жүйесіз, реттелмеген
бессмертие	мәңгілік
бессмертный	мәңгілік, өлмейтін
бесцельный	мақсатсыз
бесценный	баға жетпес, бағасыз
бесчеловечность	рақымсыздық
бесчеловечный	рақымсыз, адамгершілікке жатпайтын
бесчинство	жүгенсіздік; бұзақылық
библейский	таураттық
<i>библейский текст</i>	таурат мәтіні, таураттық мәтін
библия	таурат
бизнес	бизнес; кәсіпкерлік
бизнесмен	бизнесмен; кәсіпкер

билет
партийный билет
билль
билль о правах
биограф
биографический
биография
биополитика
биржа
биржа труда
биржевой
биржевой курс
биржевой оборот
биржевые сделки
битва
благо
на благо родины
благодарность
благодарственный
благодарственное письмо
благополучие
благоприятный
благоприятное условие
благоприятные тенденции
благородный
благородное дело
благородство
благосостояние
благотворительность
бланк
блеф
близлежащий

билет
партиялық билет
билль (заң жобасы)
құқық туралы заң
биограф; өмірбаяншы
биографиялық, өмірбаяндық
өмірбаян
биосаясат
биржа
жұмыс биржасы
биржалық
биржалық бағам
биржалық айналым
биржалық мәмілелер
ұрыс, шайқас
игілік
отанымыздың игілігіне
алғыс
алғыс айтылған
алғысхат
бақ-береке
қолайлы, орайлы
қолайлы жағдай
қолайлы бетбағыт
текті
игілікті іс
тектілік
әл-ауқат
қайырымдылық
бланк
блеф; қоқан-лоқы
таяу жатқан

блиц...	блиц...
блицкриг	жылдам соғыс
блок	блок
<i>политический блок</i>	саяси блок, саяси келісім
блокада	блокада; қоршау
богатство	байлық
богатый	бай
бойкот	бойкот
болезненный	жанға бататын; ауыртпалық
болезнь	дерт
<i>болезнь системы</i>	жүйе дерті
большой	үлкен
<i>большое значение</i>	зор маңыз
<i>за большие заслуги</i>	ерен қызметі үшін
бонапартизм	бонапартизм, бонапарттық
брань	майдан
<i>на поле брани</i>	қан майданда
братский	туысқан, бауырлас
братство	бауырластық
бремя	жүк
бригада	бригада
брифинг	брифинг
брокер	делдал
брокерский	делдалдық
<i>брокерская контора</i>	делдалдық кеңсе
брошюра	брошюра; кітапша
брюзжание	күнкілдеу
будущее	болашақ
буквально	сөзбе-сөз
<i>в буквальном значении</i>	дәлме-дәл мағынасында
буклет	буклет
бум	бум; даңғаза

бумаготворчество	қағазбастылық
бунт	бүлік
бунтарь	бүлікші
бунтовать	бүлік салу
бунтовщик	бүлік салушы
буржуазия	буржуазия
<i>мелкая буржуазия</i>	үсақ буржуазия
буржуазный	буржуазиялық
<i>бурные аплодисменты</i>	ду қол шапалақтау
<i>бурный переходный период</i>	аласапыран өтпелі кезең
быстротечный	тез өткіш, ағынды
бытие	болмыс
бюджет	бюджет
<i>бюджет государственный</i>	мемлекеттік бюджет
бюджетный	бюджеттік
<i>бюджетный дефицит</i>	бюджеттік тапшылық
<i>бюджетные поступления</i>	бюджеттік түсімдер
бюллетень	бюллетень
бюро	бюро
<i>бюро политического совета партии</i>	партия саяси кеңесінің бюросы
<i>организационное бюро</i>	ұйымдастыру бюросы
бюрократ	төрешіл, бюрократ
бюрократизм	төрешілдік, бюрократизм
бюрократический	төрешілдік, бюрократиялық
бюрократия	төрешілік; бюрократия
бюст	мүсін; бюст
<i>бюст вождя</i>	көсем мүсіні

В

важный

важный вывод

вакансия

вакуум

вакханалия

валовый

валовый доход

валюта

твердая валюта

валютный

валютные средства

валютный курс

валютный фонд

вандализм

варвар

варварский

варварство

вариант

вассал

ведение

вверенный

ввоз

ведение

ведение дела

ведение заседания

к ведению

исключительное ведение

ведомость

маңызды

маңызды тұжырым

бос орын

вакуум; бос кеңістік

вакханалия; былық

жалпы

жалпы табыс

валюта

тұрлаулы валюта

валюталық

валюталық қаражаттар

валюта бағамы

валюталық қор

вандализм (мәдениет мұраларын қирату, бүлдірушілік)

варвар

варварлық; тағы

варварлық; тағылық

нұсқа, түр; вариант

вассал; тәуелді

кіріспе, беташар

сеніп тапсырылған; карауындағы әкелім

жүргізу, карау

іс жүргізу

мәжіліс жүргізу

карауына; жүргізуіне

ерекше карауында

тізімдеме